

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ЛАВРУК

«02» вересня 2024р.

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність -053 Психологія

Рівень вищої освіти - Другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – «Реабілітаційна психологія»

Шифр дисципліни ОПП.09

Мова навчання - українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – Соціо-психологічної діяльності реабілітації та професійної освіти

Кафедра – соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської

Програма складена на основі освітньо-професійної програми «Реабілітаційна психологія» та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія

Програма складена _____ д. пед.н, к. психол. н., проф. Людмила РОМАНОВСЬКА

Схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім.Т. Сосновської Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

В.о.завідувача кафедри _____ Ольга СТОЛЯРЕНКО

Програма розглянута та схвалена вченою радою факультету соціо-психологічної діяльності реабілітації та професійної освіти Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

Голова вченої ради факультету _____ Оксана ПАЛИЛЮЛЬКО

Кам'янець-Подільський 2024р.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

ОПП 10. Переддипломна практика

Галузь знань, спеціальність (спеціалізація), освітній ступінь		
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)	
Освітньо-науковий рівень	другий (магістерський) (назва)	
Спеціальність	053 «Психологія» (шифр і назва)	
Освітньо-професійна програма	«Реабілітаційна психологія» (назва)	
Характеристика практики		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Форма контролю	Диференційований залік	
Показники освітньої компоненти для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	другий	другий
Семестр	третій	третій
Лекційні заняття	-	-
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття		
Лабораторні заняття	-	-
Кількість годин на самостійне вивчення	150	150

Переддипломна практика є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Реабілітаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», що реалізується в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Практика є завершальним етапом підготовки здобувачів до самостійної професійної діяльності. Тривалість практики становить три тижні, що відповідає 5 кредитам ECTS (150 годинам), і проводиться у третьому семестрі другого року навчання.

Основною метою переддипломної практики є поглиблення та закріплення знань і навичок, отриманих під час теоретичного навчання, а також підготовка здобувачів до самостійної професійної діяльності в галузі психології. Практика проводиться після завершення здобувачами необхідної теоретичної підготовки, яка включає такі навчальні дисципліни: Методологія та організація наукових психологічних досліджень, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Міжнародні грантові програми по реабілітації постраждалих, Групова психотерапія по роботі з втратою, Реабілітаційна психологія, Сексологія з основами реабілітації постраждалих від сексуального насильства, Основи медико-соціальної реабілітації, Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій, Психологічна реабілітаційна допомога військовослужбовцям та членам їхніх сімей, Сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології, Інноваційні технології у психології, а також проходження фахової (реабілітаційної) практики.

Кваліфікаційна робота ж виступає як обов'язковий елемент підготовки, який супроводжує проходження переддипломної практики.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із спеціальності 053 Психологія та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність розробляти та управляти проектами; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики; здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості; здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності; здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та реабілітаційну з використанням науково верифікованих методів та технік); здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології; здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах; здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності; здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію; здатність

дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями; здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях; здатність надавати соціально-психологічну реабілітаційну допомогу постраждалим від сексуального насильства, гендерної дискримінації та від надзвичайних ситуацій; здатність розробляти та застосовувати реабілітаційні програми збереження психологічного здоров'я людини та активізації психосоматичних ресурсів особистості для її ефективного функціонування в кризових ситуаціях; здатність використовувати психологічний інструментарій для консультативної, психотерапевтичної та реабілітаційної допомоги представникам соціально-вразливих категорій населення, учасникам бойових дій та членів їхніх сімей.

- **програмні результати навчання:** здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних і надійних методів; узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки; робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій; розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, психокорекція, реабілітація), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість; розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість; доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях; оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації; вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності; здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності; інтегрувати іноземну мову в створення новітніх моделей, алгоритмів та проєктів, які можуть бути однозначно й аргументовано використані в теоретичній та практичній психології; диференціювати типи надзвичайних ситуацій, сексуального насильства, гендерної дискримінації і форми поведінки людей в цих ситуаціях, прогнозувати можливі наслідки впливу певних екстремальних чинників на психічний стан постраждалих осіб; визначати напрями психологічного реабілітаційного супроводу осіб у складних життєвих обставинах, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадaptaції учасників бойових дій та їх сімей; вміти застосовувати інноваційні психологічні консультативні, психологічні та реабілітаційні технології при роботі з соціально-вразливими категоріями населення; проводити кваліфіковану психологічну реабілітацію особистості для активізації ресурсів її життєстійкості.

Переддипломна практика спрямована на формування у майбутніх

психологів уміння вирішувати складні завдання професійної діяльності, проведення досліджень та здійснення інновацій у галузі психології та розвиток професійних компетентностей, необхідних для виконання завдань у сфері психологічної допомоги, консультування та реабілітації клієнтів різних категорій. Студенти набувають практичного досвіду роботи з клієнтами в різних установах та організаціях, використовують сучасні підходи до надання психологічної допомоги, зокрема методи діагностики психічного стану клієнтів із застосуванням відповідних психодіагностичних інструментів.

Завдання переддипломної практики – розширити, систематизувати, закріпити теоретичні знання, отримані у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівця освітнього ступеня «магістр»; розвивати навички роботи з фаховою літературою, самостійного наукового пошуку та творчого вирішення завдань; вміти організувати та провести психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів відповідно до завдань кваліфікаційної магістерської роботи, аналізувати та систематизувати результати дослідження та представляти їх у писемній та усній формах; розробити програму психологічних інтервенцій, провадити її в індивідуальній або груповій формах.

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПРОГРАМИ

2.1. Програма переддипломної практики

№	Зміст переддипломної практики	Кіл-ть годин
3 семестр		
1	Участь у настановній конференції, спрямованій на ознайомлення з метою, завданнями та організаційними аспектами проходження практики.	2
2	Детальне ознайомлення зі специфікою діяльності обраної бази практики, вивчення нормативної та робочої документації, а також правил внутрішнього розпорядку. Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці. Розробка індивідуального плану практичної діяльності на визначений період.	6
3	Систематизація та критичний аналіз професійно значущої інформації відповідно до теми магістерського дослідження, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології та різноманітні наукові джерела.	20
4	Вибір і наукове обґрунтування психологічного інструментарію для проведення експериментального дослідження, організація та проведення дослідження з використанням надійних і валідних методів. Аналіз та узагальнення отриманих емпіричних даних, формулювання обґрунтованих висновків.	90

5	Проведення психологічного прогнозування щодо розвитку особистості, груп або організацій, а також розробка програми психологічної інтервенції, яка може включати реабілітаційні, тренінгові, психотерапевтичні або консультативні заходи.	20
6	Аргументоване й доступне представлення результатів дослідження, їх інтерпретація та оформлення підсумкового звіту відповідно до вимог науково-дослідної роботи.	10
7	Участь в звітній конференції.	2
	РАЗОМ:	150

Примітка: згідно завдань та відповідно до наявності гіпотези кваліфікаційної роботи можездійснюватися впровадження програми психологічної інтервенції.

2.2. Бази проходження практики

Переддипломну практику здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія проходять у різних закладах, установах та організаціях, з якими підписана угода на проходження практики. Зокрема в освітніх установах, таких як дошкільні, загальноосвітні, професійні та вищі навчальні заклади, а також у психотерапевтичних і консультативних службах. Соціальні організації, зокрема центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центри соціально-психологічної реабілітації, інклюзивні центри, дитячі будинки, притулки, будинки для людей похилого віку та заклади для інвалідів, благодійні фонди та громадські організації, також є важливими базами для практики. Крім того, студенти можуть проходити практику в закладах охорони здоров'я, таких як лікарні, поліклініки, спеціальні школи для дітей з інвалідністю, наркологічні та реабілітаційні центри, а також у спортивних організаціях.

Важливою сферою для проходження практики є комерційні організації, малі підприємства та бізнес-структури, які пропонують студентам практичний досвід у галузі корпоративної психології. Практика може також проходити в правоохоронних органах, таких як установи ювенальної юстиції, розподільники, або в пенітенціарних закладах, а також у сферах кризової та екстремальної психології. Студенти можуть набувати досвіду роботи у службах довіри, Міністерстві надзвичайних ситуацій, митницях, службах порятунку та військових організаціях.

Здобувачі вищої освіти, незалежно від форми навчання, можуть самостійно, за погодженням із випусковою кафедрою соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської НРЗВО КПДІ, обрати для себе базу та запропонувати її для проходження практики, подавши на кафедру відповідний Лист-погодження від бази практики.

3. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес проходження переддипломної практики поєднує в собі різноманітні методи і технології навчання, що дозволяє студентам максимально ефективно реалізувати свої знання на практиці, формуючи професійні компетенції та готовність до самостійної професійної діяльності

та ґрунтується на інтеграції традиційних та інноваційних технологій навчання, що забезпечує системний підхід до професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія".

Основними методами, які використовуються під час практики, є самостійна робота з літературними джерелами, аналіз наукових і професійних матеріалів, а також активне використання навчальних платформ, зокрема системи дистанційного навчання MOODLE. Застосування словесних методів (розповідь, бесіда, пояснення) дозволяє ефективно інтегрувати теоретичні знання та забезпечити обмін інформацією між студентом і наставником.

Практичні методи включають роботу над реальними кейсами та ситуаціями, що виникають у рамках діяльності обраної бази практики. Студенти беруть участь у проведенні психологічних досліджень, консультуванні клієнтів, розробці програм психологічної інтервенції та реабілітації, застосовуючи науково обґрунтовані методики.

Наочні методи забезпечують демонстрацію прикладів психологічної роботи через участь у тренінгах, вправи, ілюстрації та техніки, що дозволяють краще засвоїти теоретичний матеріал і отримати практичний досвід. Особливе значення має використання інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують доступ до актуальних ресурсів, а також мультимедійних технологій, які сприяють візуалізації матеріалів, полегшуючи їх сприйняття та засвоєння.

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На всіх етапах проходження переддипломної практики магістранти отримують індивідуальні консультації від своїх наукових керівників, що сприяє належній організації та реалізації завдань практики. По завершенню практики магістранти звітують про виконання її програми. Формою звітності є письмовий звіт, який включає результати застосованих діагностичних методик із їхньою інтерпретацією, додатками, а також розробку програми психологічної інтервенції. До звіту додаються щоденник практики та презентація. Ведення щоденника є обов'язковим елементом, у ньому послідовно фіксуються всі етапи практичної роботи, форми контролю та реалізовані завдання. Щоденник додається до підсумкового звіту як підтвердження виконаних робіт.

По завершенню практики здобувачі вищої освіти зобов'язані повернутися до Інституту та здати на випускову кафедру звіт про проходження практики та щоденник практики. Звіт повинен містити інформацію про виконання всіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури та додатки. Оформлення звіту здійснюється відповідно до вимог, визначених програмою практики та методичними вказівками.

Лаборант кафедри реєструє звіт про проходження практики разом із необхідною документацією та передає його на рецензування керівнику практики від Інституту. Керівник перевіряє звіт, робить відповідні відмітки в щоденнику практики та ухвалює рішення щодо допуску звіту до захисту або

повертає його на доопрацювання у разі виявлення суттєвих недоліків. Після доопрацювання звіт також допускається до захисту.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Захист звіту з практики відбувається на звітній конференції, де здобувачі представляють результати своєї роботи. На звітній конференції магістрант повинен подати письмовий звіт, заповнений щоденник практики та підготувати презентацію, що висвітлює основні досягнення та висновки, отримані під час проходження практики.

Захист звіту здійснюється здобувачем вищої освіти перед комісією, призначеною рішенням випускової кафедри, до складу якої входять завідувач кафедри, гарант освітньо-професійної програми (ОПП) та керівник практики від кафедри. Під час захисту здобувач вищої освіти презентує завдання, мету та основні результати практики з використанням мультимедійного супроводу. Після завершення презентації члени комісії мають можливість поставити запитання щодо проведеної роботи, а також провести обговорення представлених результатів. За результатами захисту звіту виставляється оцінка. Комісія проводить диференційований залік відповідно до графіку освітнього процесу. Оцінювання результатів практики проводиться за за 100-бальною шкалою Інституту та шкалою ЄКТС, відповідно до "Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут".

Рейтингова (підсумкова) оцінка з практики визначається за результатами її проходження, виконання програми практики і оформлення звіту та його захисту роботи відповідно до вагових коефіцієнтів встановлених критеріями оцінювання рівня, виконання і оформлення та захисту звіту. Максимально за проходження і захист звіту з практики здобувач може отримати 100 балів. Здобувач вважається таким, що виконав програму практики та захистив звіт, якщо він набрав 60 і більше балів за шкалою ЄКТС. У разі отримання негативної оцінки "незадовільно" (менше 60 балів) за результатами проходження програми і захисту звіту з практики здобувач зобов'язаний повторно пройти практику в наступному навчальному періоді. Підсумкова оцінка заноситься до заліково-екзаменаційної відомості та до залікової книжки здобувача вищої освіти, підтверджена підписом голови комісії.

Розподіл вагових коефіцієнтів та запис у академічному журналі проводиться наступним чином:

Рейтингова оцінка за ведення щоденника та звіт з практики 50 %	Рейтингова оцінка за захист практики 50 %	Рейтингова (підсумкова) оцінка за практику	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
-	-	-	-	-

Критерії оцінювання переддипломної практики

Оцінка (бали)	Критерії диференціації
90-100	<ul style="list-style-type: none"> – Надання чіткого й логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам до його оформлення; – характеристика здобувача вищої освіти від керівника з бази практики – позитивна; – під час захисту здобувач вищої освіти демонструє відмінні знання та розуміння всього програмного матеріалу практики в повному обсязі.
82-89	<ul style="list-style-type: none"> – Наявні несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення звіту про практику; – характеристика здобувача вищої освіти від керівника з бази практики – позитивна; – у відповідь на запитання з програми практики здобувач вищої освіти допускає окремі неточності, хоча загалом має тверді знання.
75-81	<ul style="list-style-type: none"> – Виконання програми та завдання переддипломної практики з окремими зауваженнями; – дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики; – оформлення звітної документації з окремими недоліками; – додаткові матеріали, репрезентовані в неповному обсязі; – позитивні висновки керівників практики.
65-74	<ul style="list-style-type: none"> – Недбале оформлення звіту з відсутністю окремих документів; – переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце окремі розрахункові чи логічні помилки, помилки в оформленні; – характеристика здобувача освіти в цілому позитивна; – при відповіді на запитання членів комісії з програми практики здобувач вищої освіти відповідає невпевнено, допускає помилки, не має твердих знань.
60-64	<ul style="list-style-type: none"> – Виконання програми та завдання переддипломної практики з великою кількістю зауважень; – недостатньо повне оформлення звітної документації; – звіт оформлений без додаткових матеріалів; – задовільні висновки керівників практики із зазначенням недоліків.
35-59	<ul style="list-style-type: none"> – У звіті не висвітлено всі розділи програми практики або виявлено, що звіт підготовлений здобувачем вищої освіти не самостійно; – характеристика здобувача вищої освіти стосовно практики і трудової дисципліни – негативна; – незадовільні висновки керівників практики із зазначенням недоліків;

	– на запитання членів комісії здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей.
1-34	– У звіті не висвітлено всі розділи програми практики та виявлено, що звіт підготовлений здобувачем вищої освіти не самостійно; – характеристика здобувача вищої освіти стосовно практики і трудової дисципліни – негативна; – незадовільні висновки керівників практики із зазначенням недоліків; – на запитання членів комісії здобувач вищої освіти не дає жодних відповідей.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінка за 100-бальною шкалою Інституту	а за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з ОК "Переддипломна практика" в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Викладачами випускової кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської розроблені методичні вказівки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія».

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко, О. П. Психологія: методичний посібник для підготовки студентів / О. П. Василенко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 150 с.
2. Василенко, О. П., Михайленко, Н. І. Психологія: підручник / О. П. Василенко, Н. І. Михайленко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 284 с.
3. Галян, І. М. Психодіагностика: навчальний посібник / І. М. Галян. Київ: Академвидав, 2011. 464 с.
4. Гарєєва, Ф. М. Науково-педагогічна практика: рекомендації до проходження / Ф. М. Гарєєва. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 47 с.
5. Гончарук, Н. М. Практика з психології у системі фахової підготовки студентів вищого навчального закладу: навч.-метод. посібник / Н. М. Гончарук. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. – 227 с.
6. Документація психолога / упорядник Т. Гончаренко. Київ: Ред. загально педагогічних газет, 2003. 120 с.
7. Друзь, О. В. Психодіагностика та психокорекція: практичний посібник / О. В. Друзь. Київ: Міленіум, 2015. 240 с.
8. Коробейнікова, Л. Г. Основи клінічної психології: підручник / Л. Г. Коробейнікова. Київ: Наукова думка, 2018. 278 с.
9. Кондратенко, В. М. Психологічні методи в діагностиці та корекції поведінки / В. М. Кондратенко. Київ: Академвидав, 2018. 320 с.
10. Лапшин, В. І., Попова, С. В. Методика психологічних досліджень: навчальний посібник / В. І. Лапшин, С. В. Попова. Львів: ПП "Новий Світ-2000", 2016. 320 с.
11. Марінушкіна, О. Є., Замазій, Ю. О. Порадник практичного психолога / О. Є. Марінушкіна, Ю. О. Замазій. Харків: Основа, 2007. 240 с.
12. Максименко, С. Д. Загальна психологія: підручник / С. Д. Максименко. – Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 512 с.
13. Петрушенко, В. Л. Філософія і методологія науки / В. Л. Петрушенко. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 184 с.
14. Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут». URL: <https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Pro-rejtyngovu-systemu-otsinyuvannya-navchalnyh-dosyagnen-zdobuvachiv.pdf>
15. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут». URL: <https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Polozhennya-pro-praktychnu-pidgotovku-Vyshha.pdf>
16. Романовська Л.І., Марчак Т.А. Переддипломна практика: Методичні вказівки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія». Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2024. 23 с.
17. Професійна практика здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОПП "Практична психологія": навч.-метод. посібник / укл. М.

М. Душкевич, О. С. Лісова, В. М. Радчук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 104 с.

18. Семенов, С. А. Теорія та методологія психотерапевтичної практики / С. А. Семенов. Харків: Основа, 2019. 296 с.

19. Титаренко, Т. М. Психологічна практика: теорія і методика / Т. М. Титаренко. Одеса: Астропринт, 2017. 208 с.

20. Туріщева, Л. В. Настільна книга шкільного психолога: навч.-метод. посіб. для вчителя / Л. В. Туріщева. Харків: Основа; Тріада+, 2008. 256 с.

21. Хомуленко, О. С. Психологічна реабілітація: теорія та практика / О. С. Хомуленко. Полтава: Полтавський літопис, 2017. 340 с.

22. Цимбалюк, І. М. Психологічне консультування та корекція: навчальний посібник / І. М. Цимбалюк. Київ: ВД «Професіонал», 2005. 656 с.

23. Шаповал, І. В. Психологічна допомога в екстремальних умовах: методичні рекомендації / І. В. Шаповал, Н. В. Чирка, О. П. Василенко та ін.; за ред. І. В. Шаповал. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2015. 176 с.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека Інституту. Доступ до ресурсу:
<https://kpd.edu.ua/biblioteka/>

2. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу:
<https://posekmodule.km.ua/>

3. Репозитарій НРЗВО КПДІ. Доступ до ресурсу:
<https://kpdinstitut.sharepoint.com/sites/repository>